

בש"פ 5856/18 - נאדר זידאן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5856/18

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

העורר: נאדר זידאן

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת מיום 3.8.2018 במ"ת 9639-07-18 שניתנה על-ידי כבוד השופטת א' אריאלי

תאריך הישיבה: א' באלול התשע"ח (12.8.2018)

בשם העורר: עו"ד כמאל זכי

בשם המשיבה: עו"ד בן אוריה

החלטה

1. בפני ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת מיום 3.8.2018 (מ"ת 9639-07-18, השופטת א' אריאלי) לעצור את העורר עד תום ההליכים נגדו.

2. ביום 4.7.2018 הוגש לבית המשפט המחוזי בנצרת כתב אישום כנגד העורר ונאשם נוסף (להלן: הנאשם הנוסף) שנסב על עסקה שבמסגרתה הנאשם הנוסף מכר לעורר נשק מסוג תת מקלע מאולתר (להלן: הנשק). על-פי הנטען בכתב האישום, עסקת הנשק התבצעה ביום 20.6.2018 בהתאם לתכנון מוקדם. כך, נטען כי העורר הגיע לנקודת מפגש שנבחרה בחורשה סמוכה לטובא זנגריה כשהוא רכוב על אופנוע ביחד עם אדם אחר (אשר לא היה מודע למטרת הנסיעה) ושם קיבל מידי הנאשם הנוסף תיק שבתוכו היה הנשק. בשלב זה, נסע העורר לכיוון הכפר מנדא עד שנעצר בחסימה משטרתית יזומה.
3. בהתאם לכך, יוחסו לעורר בכתב האישום העבירות הבאות: נשיאה והובלת נשק שלא כדין לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977, רכישה והחזקת נשק שלא כדין לפי סעיף 144(א) רישא לחוק זה וכן הסתייעות ברכב לביצוע פשע לפי סעיף 43 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961.
4. בד בבד עם הגשת כתב האישום נגד העורר והנאשם הנוסף הוגשה בקשה לעצור אותם עד תום ההליכים. המשך הדברים יתייחס לעניינו של העורר בלבד. בדיון שהתקיים ביום 12.7.2018 הסכים בא כוחו של העורר לקיומן של ראיות לכאורה ושל עילת מעצר, וביקש שיוכן תסקיר מעצר לשם בחינת האפשרות לשחררו לחלופת מעצר בבית הוריו בכפר מנדא, בפיקוח של הוריו ואחותו הבכורה. בהמשך לכך, הורה בית המשפט המחוזי על הגשת תסקיר מעצר.
5. ביום 17.7.2018 הוגש תסקיר המעצר בעניינו של העורר. בתסקיר צוין כי העורר חווה סבל ומצוקה נפשית עמוקה עקב מעצרו. שירות המבחן ציין בתסקיר כי לעורר הרשעה פלילית אחת בגין עבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש שבגינה ריצה 6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות. עוד צוין כי במסגרת ההליך הפלילי שנסב על עבירה קודמת זו שהה העורר במעצר בית וכן במעצר בפיקוח אלקטרוני, שבמהלכם שיתף פעולה עם שירות המבחן ולא הפר את תנאי מעצרו. שירות המבחן העריך כי לנוכח דפוסי אישיותו של העורר, קיים סיכון בינוני להישנות עבירות דומות מצדו. באשר לחלופת המעצר שהוצעה על ידי העורר, שירות המבחן התרשם כי בני משפחתו של העורר שהוצעו כמפקחים מסוגלים לפקח עליו ולהוות גורמים סמכותיים עבורו. שירות המבחן התרשם גם שיש בחלופה המוצעת כדי לאיין את רמת המסוכנות הנשקפת מהעורר. על יסוד כל האמור שירות המבחן המליץ על שחרורו של העורר לחלופת המעצר המוצעת יחד עם הטלת צו פיקוח שבמסגרתו העורר יעבור תכנית טיפול ושיקום.
6. ביום 1.8.2018 התקיים דיון בבית המשפט המחוזי שבמהלכו נחקרו המפקחים המוצעים, ויומיים לאחר מכן, ביום 3.8.2018, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בית המשפט המחוזי עמד על כך שעבירות הנשק המיוחסות לעורר מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית. באשר לנסיבות האישיות של העורר, צוין כי הוא בעל עבר פלילי בעבירת אלימות שבוצעה בשנת 2013, עובדה המעצימה את המסוכנות הנשקפת ממנו, וכן הודגשו דפוסי האישיות שעליהם עמד שירות המבחן בתסקיר ושהם עולה כי קיים סיכון בינוני להישנות עבירות דומות מצדו. בית המשפט המחוזי ציין כי הוא מייחס משקל לכך שמעשיו של העורר אינם ממוקמים ברף הגבוה ביותר של עבירות הנשק, ושהנשק מושא העבירה כבר נתפס על ידי המשטרה. אולם, באיזון הכולל של הדברים, כך נקבע, אין מקום לשחררו לחלופת מעצר.

7. בצד זאת, בית המשפט המחוזי קבע כי יהיה מקום לשקול בעתיד את מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני ככל עמוד 2

שיעלה בידיו להציע חלופה אחרת מבחינת מקום המעצר וזהות המפקחים. בית המשפט המחוזי עמד בהקשר זה על כך שנסיונות ביצוע העבירה מאפשרות במקרה זה מעצר בפיקוח אלקטרוני ועל כך שהעורר לא הפר את תנאי מעצר הבית שבו שהה בעבר, וכן הביא בחשבון את מצבו הרגשי בעקבות מעצרו. אולם, בית המשפט המחוזי קבע כי אין בידו לקבל את המלצת שירות המבחן באשר למקום המעצר בפיקוח אלקטרוני ולזהות המפקחים. הוטעם, בהקשר זה, כי ככלל אישור קרובי משפחה כמפקחים בעבירות נשק הוא חריג בשל המסוכנות הטבועה בהן. כמו כן, צוין כי מקום המעצר שנבחן הוא בית הוריו של העורר, שם הוא התגורר ערב מעצרו בעת ביצוען של העבירות המיוחסות לו. בית המשפט המחוזי הוסיף וציין גם כי אביו של העורר, המוצע כמפקח, שימש בעבר כמפקח על אחיו של העורר אשר שהה בחלופת מעצר ולכאורה הפר את תנאי שחרורו מבלי שהדבר דווח למשטרה. בהתחשב במסוכנות הנשקפת מהעורר, ומבלי להטיל דופי במפקחים המוצעים, נקבע אפוא כי אין מקום לאשרם כמפקחים על העורר.

הערר

8. בערר שבפניי טוען העורר כי יש להורות על שחרורו לחלופת המעצר שהוצעה על ידו, כפי שהמליץ שירות המבחן, ולמצער על מעצרו בפיקוח אלקטרוני באותו מקום. לשיטת העורר, בית המשפט המחוזי לא ייחס משקל מספיק לאמור בתסקיר המבחן באשר למצבו הנפשי במעצר ולכך שהנשק מושא העבירה נתפס על ידי המשטרה. לדברי העורר, בית המשפט המחוזי התעלם מכך שהוא "נוצל", כלשונו, על ידי אחד מחבריו לעבודה והוטעה לגבי תכולת התיק שבו היה מצוי הנשק. עוד טוען העורר כי הוא אינו מגיע מרקע עברייני וכי אין לזקוף לחובתו את העבירה הקודמת שבה הורשע, שכן מדובר ב"מעידה בנושא אלימות על רקע משפחתי". העורר מוסיף כי שגה בית המשפט המחוזי כשדחה את המלצת שירות המבחן באשר לכשירות המפקחים, ובפרט בכל הנוגע לקביעה לגבי מידת התאמתו של אביו לשמש כמפקח, וכי מכל מקום לא נמצא כל דופי באמו ואחותו כמפקחות.

9. הדיון בערר התקיים בפני ביום 12.8.2018. בא כוחו של העורר הדגיש בדיון כי הוא ממקד את טענותיו בכך שמעצרו של העורר יהיה במתכונת של פיקוח אלקטרוני. עוד נטען, כי משפחתו של העורר תתקשה להציג מקום מעצר מחוץ ליישוב שבו הוא גר, אך תוכל להציע מקום מעצר לאו דווקא בבית ההורים. בהקשר זה הודגש כי האירוע שעליו נסב כתב האישום לא התרחש ממילא ביישוב שבו מתגורר העורר.

10. המדינה, מנגד, טענה בדיון כי דין הערר להידחות. לטענת המדינה, עולות מתיק החקירה אינדיקציות לחלקו הפעיל של העורר בעסקת הנשק על דרך פנייה יזומה שלו בבקשה לרכוש נשק, זאת בניגוד לטענתו כי הוא נוצל והוטעה על ידי חבריו. בשים לב לראיות אלה, כך נטען, לאמיתו של דבר, יש לקבוע שהמסוכנות העולה מן העורר היא גבוהה, ולא כפי שקבע שירות המבחן בהתבסס על הגרסה שהציג העורר באופן חד צדדי.

דיון והכרעה

11. לאחר ששקלתי את הדברים אני סבורה כי דין הערר להתקבל באופן חלקי במובן זה ששירות המבחן יגיש לבית המשפט המחוזי תסקיר משלים שבו תיבחן האפשרות למעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני בביתם של קרובי משפחה נוספים, לצד האפשרות שהוצגה בביתו של העורר. על בסיס התסקיר המשלים יבחן בית המשפט המחוזי פעם נוספת את האפשרות להורות על מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני.

12. החלטתי זו מבוססת, בעיקרו של דבר אך לא באופן בלעדי, על החשש העולה מתסקיר שירות המבחן לשלומי של העורר כאשר הוא מצוי במעצר (ראו והשוו: בש"פ 4919/18 ברוקס נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (16.7.2018)). כמצוין בתסקיר, שירות המבחן התרשם כי העורר סובל ממצוקה נפשית עמוקה וכי הדבר צריך לשקול לעבר התחשבות בו, ככל שהדבר אפשרי. אכן, החששות שהועלו באשר למעצר של העורר במקום היישוב שלו הם במקומם, אולם דומה כי על רקע הדברים המפורשים שנאמרו לעניין מצבו הרגשי של העורר, יש מקום להתחשב בכך ולמצוא את הדרך לקביעת מעצר בפיקוח אלקטרוני גם ביישוב מגוריו של העורר. הדברים אמורים גם בשים לב להצטברות של נסיבות רלוונטיות אחרות, גם אם בהן כשלעצמן לא היה די – העובדה שהעבירה שמיוחסת לעורר, מבלי להפחית מחומרתה, אינה ממוקמת ברף הגבוה במדרג של עבירות הנשק, העובדה שהנשק מושא כתב האישום נתפס, והתרשמותו של שירות המבחן לפיה ניתן לאיין את מסוכנותו של העורר במסגרת חלופת מעצר או מעצר בפיקוח אלקטרוני.

13. סוף דבר: הערר מתקבל חלקית כאמור בפסקה 11 לעיל.

ניתנה היום, ג' באלול התשע"ח (14.8.2018).

ש ו פ ט ת